

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 091 256/99-3013
Signatura: bi1fs202

Oblastní pracoviště č. 9 Hradec Králové
Okresní pracoviště Hradec Králové

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Střední průmyslová škola stavební Hradec Králové 3, Pospíšilova tř. 787
Identifikátor ředitelství:	600 011 658
IZO:	062 690 035
Ředitel školy:	Ing. Bedřich Pelikán
Zřizovatel:	MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Hradec Králové
Termín inspekce:	8. - 12. března 1999
Inspektoři:	Ing. Miloslav Jirsa, Mgr. Dana Janulíková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy, učební plány a učební osnovy vyučovaných oborů, tematické plány učitelů, zahajovací výkazy, výroční zpráva školy, plán výchovného poradenství, plán protidrogové koordinátorky, písemné práce z jazyka českého, německého a anglického, písemné maturitní práce z jazyka českého pro školní rok 1997/98, inventarizační seznam učebních pomůcek, vyjádření OHS k provozu školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Veškerá teoretická výuka probíhá v kompaktním školním areálu, ve kterém jsou kromě hlavní budovy umístěny školní dílny a laboratoře, dvě tělocvičny s kompletním zázemím a venkovní hřiště. Počet kmenových učeben i jejich velikost odpovídá současnému počtu žáků i skladbě tříd. K dispozici je dále řada odborných učeben a laboratoří.

Inspekce se zaměřila na podmínky a průběh výuky v předmětech všeobecně vzdělávacích (český jazyk a literatura, cizí jazyky, společenskovední předměty), ve výpočetní technice a v průpravných odborných předmětech.

Výuka humanitních předmětů probíhá v kmenových učebnách a ve dvou jazykových učebnách. Jazykové učebny jsou vybaveny televizemi i videorekordéry a dalším základním

vybavením pro jazykovou výuku, v některých kmenových učebnách jsou rovněž instalovány televizní přijímače. Každý vyučující humanitních předmětů má k dispozici radiomagnetofon. Ty byly využívány zejména při výuce jazyků. Kromě malé učebny sloužící k dělení výuce anglického jazyka, jsou všechny ostatní učebny dostatečně prostorné, takže skýtají dostatek pracovního místa.

Kabinet jazyka českého obsahuje řadu odborných příruček, Pravidel, slovníků, obrazových souborů, nástěnných tabulí, zvukových nahrávek a potřebnou didaktickou techniku. Kabinet jazyka anglického je vybaven nejnětějšími příručkami, mapami, slovníky, ale chybí příručky se specifickou tematikou oboru. Kabinet jazyka německého je vybaven celou řadou vhodných pomůcek. Kromě široké nabídky didaktické techniky to jsou fólie (německá gramatika, Deutsch in Bildern), diapozitivy (Drážďanská galerie, Procházka Berlínem), magnetofonové nahrávky, slovníky, odborné stavitelské slovníky, Pravidla nového německého pravopisu, obrázkové soubory, mapy, videokazety s reáliemi německy mluvících zemí, německé časopisy, noviny, německé mikrodialogy. Pro výuku dějepisu jsou k dispozici školní atlasy dějin, globus, soubory fotografií k historickým obdobím, obrazový materiál (vývoj lidské společnosti, archeologické vykopávky, charakteristika výtvarných slohů, diapozitivy s kulturní tematikou a videokazety). Výuka občanské nauky je zajištěna pomůckami, jako je didaktická technika, diapozitivy (AIDS-důsledky, Život před narozením, Krajina a životní prostředí), videokazetami (Drogy a neurony, Kouření není moderní, Vzlety a pády, ABC o AIDS, Hrozba zvaná AIDS, Životní prostředí).

Učebnice si žáci nakupují sami. V době inspekce chyběly v některých navštívených třídách učebnice občanské nauky a anglického jazyka.

Informační systém školy je založen také na činnosti školní knihovny, ve které je v současnosti k dispozici kolem 7 000 svazků odborné literatury i beletrie. Žáci mají možnost si vypůjčovat každý den o velké přestávce, ale i po dohodě s profesionální knihovnicí. Vypůjční doba knihovny nebyla zveřejněna. Fond knihovny je neustále obměňován jak o literaturu odbornou, tak i vědecko-populární. Žáci si zde mohou vypůjčovat i knihy doporučené četby. Odborné knihy sloužící pedagogům jsou součástí sbírek jednotlivých kabinetů.

Pro výuku výpočetní techniky jsou ve škole tři odborné učebny, jejichž technické i programové vybavení je rozdílné podle účelu, ke kterému je využíváno. Velikost všech učeben a počet pracovišť je koncipován vždy na polovinu třídy a počítače jsou propojeny v lokální síti. Základním seznámením s výpočetní technikou projdou všichni žáci v prvním ročníku studia. Tato výuka probíhá v učebně vybavené počítači PC 486 a OS Dos. Od příštího školního roku se počítá s přechodem na operační systém Win 95. Tím dojde ke sjednocení používaného grafického rozhraní. Pro zvýšení názornosti a efektivity výuky je v učebně kvalitní zpětný projektor a LCD rámeček.

Další učebna vybavená počítači Pentium 133 je určena k výuce vyšších produktů (textový editor Wintext, tabulkový kalkulátor, základní kurs programu Autocad 14). Využívá se rovněž k seznámení žáků s praktickým použitím specializovaných aplikací pro stavební výpočty a k seznámení s internetem.

Třetí učebna je určena pro výuku náročných grafických aplikací a je využívána žáky třetích a čtvrtých ročníků při zpracování zadaných projektů. Je vybavena kvalitními počítači, 17" monitory a kreslicím plotrem HP 750. Kromě uvedeného technického zařízení jsou ve všech učebnách k dispozici tiskárny různých typů.

Ve všech učebnách je potřebná odborná literatura, která je určena především pro vyučující. K zapůjčení žákům jsou učebnice programu Autocad. Materiálně technické podmínky výuky výpočetní techniky jsou velmi dobré, jsou vytvářeny promyšleně v návaznosti na koncepci vzdělávání a potřeby praxe. Počet odborných učeben je pro stávající počet tříd postačující, po dohodě jsou přístupny žákům i mimo výuku, buď individuálně, nebo v rámci kroužků výpočetní techniky.

Výuka odborných průpravných předmětů probíhá převážně v kmenových učebnách, pouze deskriptivní geometrie částečně v odborné učebně a laboratorní cvičení v předmětu stavební materiály v laboratoři. Pro všechny sledované předměty mají vyučující potřebné názorné pomůcky, geometrické modely, modely pro technické kreslení, názorné panely strojních součástí, ukázky součástí z praxe, prospektový materiál a odbornou literaturu. Tyto materiály jsou umístěny v kabinetech učitelů nebo v prosklených skříňkách po chodbách školy. Názorné obrazy a firemní odborné materiály tvoří částečně výzdobu některých tříd.

Pro doplnění výuky v některých tematických celcích jsou ve škole videoprogramy převážně získané v rámci předváděcích akcí odborných firem. Jejich promítnutí je možné v několika kmenových učebnách vybavených monitory nebo v aule školy. Nedostatkem je, že v současné době není ve škole vypracován aktuální seznam těchto videokazet. S další didaktické techniky jsou k dispozici zpětné projektory umístěné v některých třídách nebo v kabinetech, ale ve sledovaných hodinách nebyly použity. Z rozhovoru s vyučujícími vyplynulo, že při výuce nahradili zpětné projektory např. kopírováním materiálů pro žáky.

Pro většinu sledovaných odborných předmětů mají žáci učebnice. Jedná se o publikace starší, které jsou žákům zapůjčovány prostřednictvím Klubu rodičů. Obsahově z hlediska osnov předmětů většinou vyhovují, problémem jsou v některých případech změny platných norem apod. Aktuální nové učebnice pro tyto předměty nebyly dosud vydány a vyučující řeší tuto situaci kopírováním potřebných podkladů pro žáky z odborné literatury.

Materiálně technické podmínky výuky pro sledované předměty jsou nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Prostorné učebny, chodby i schodiště, řada učitelských kabinetů, společná sborovna, kanceláře vedení školy a další zázemí vytváří pro zaměstnance i žáky školy velmi dobré pracovní prostředí. V jednotlivých podlažích jsou na chodbách relaxační prostory pro žáky. Tepelné i světelné podmínky byly v době inspekce dobré. Určitou nevýhodou je orientace většiny učeben na jižní stranu a hluk s přílehlé velmi frekventované komunikace, který neumožňuje účinné větrání v teplejších dnech.

Učebny jsou vybaveny zachovalým školním nábytkem splňujícím antropometrické požadavky věku žáků školy, výzdoba a estetická úroveň tříd je různá. Třídy orientované na jižní stranu mají možnost zastínění proti slunečnímu záření pomocí závěsů. Chodby školy jsou vybaveny nástěnnými prosklenými skříňkami s vystavenými učebními pomůckami, pracemi žáků a dalšími materiály vztahujícími se k odbornému zaměření školy a dále obrazy a nástěnkami. Chodby působí dobrým estetickým dojmem. Sociální zařízení byla v minulých letech rekonstruována a jsou v současné době ve velmi dobrém stavu. V době inspekce byl ve všech prostorách školy pořádek.

Výjimkou z výše popsaného pozitivního dojmu, kterým škola působí, jsou šatny žáků umístěné v suterénu školy. Působí stísněným dojmem, jsou obtížně větratelné a vzhledově zanedbané. Kladem je, že jejich umístění umožňuje čistý provoz ve všech zbývajících prostorách školy.

V přízemí školy je zřízen malý bufet, který má otevřeno téměř po celou dobu vyučování, a je zde umístěn také nápojový automat. Polední stravování žáků i zaměstnanců je zajištěno ve školní jídelně nedaleké jiné střední školy. Rozvrh vyučování je sestaven tak, že tuto možnost mohou využít všichni žáci školy.

Sestavení rozvrhu hodin vyhovuje platnému právnímu předpisu, ale určitým nedostatkem jsou krátké pětiminutové přestávky, které jsou zařazeny od třetí vyučovací hodiny. V průběhu dne nedovolují mezi jednotlivými hodinami dostatečnou relaxaci žákům ani učitelům, přípravu na další hodinu nebo eventuální přesun mezi učebnami. Vedení školy zdůvodňuje tyto krátké přestávky častým odpoledním vyučováním a nutností zajistit návaznost na hromadnou dopravu pro dojíždějící žáky.

Při výuce byly ve sledovaných předmětech psychohygienické podmínky v pořádku.

Celkově jsou psychohygienické podmínky ve škole a při výuce spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Výuka jazyka českého a literatury je zajištěna vyučujícími s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Obdobně je zajištěna i výuka dějepisu, občanské nauky a anglického jazyka. Výuka jazyka německého je zajištěna jednou vyučující s odbornou i pedagogickou způsobilostí a jednou vyučující se způsobilostí pouze pedagogickou. Všechna tato konstatování jsou vázána na zhlédnuté a hodnocené hodiny.

Základní kurs výpočetní techniky pro všechny žáky prvních ročníků vyučuje odborně i pedagogicky způsobilý učitel s dlouholetou praxí v tomto oboru, absolvent různých odborných zdokonalovacích kursů a seminářů o informatice. Výuku výpočetní techniky ve vyšších ročnících, která je zaměřena především na využívání aplikačních programů, vyučují v tomto školním roce celkem čtyři učitelé, tři z nich mají odbornou způsobilost pro tuto výuku, v jednom případě chybí vysokoškolské vzdělání. Všichni přišli do školství z výrobních podniků nebo projekčních ústavů, jejich pedagogická praxe je v průměru 5 let, v jednom případě se jedná o začínajícího učitele. Žádný nesplňuje dosud podmínku pedagogické způsobilosti, i když dva pedagogické studium absolvovali, ale neuzavřeli státní závěrečnou zkoušku a jeden v současné době studuje.

Navštívené hodiny odborných předmětů vyučovalo celkem osm učitelů, všichni plně odborně způsobilí. Průměrná pedagogická praxe u sedmi z nich je 7 roků, jeden je začínající. Pedagogická způsobilost chybí pouze ve dvou případech.

Věkový průměr vyučujících je velmi příznivý.

Personální zajištění výuky předmětů výpočetní techniky z hlediska plné kvalifikovanosti hodnotíme jako průměrné, v ostatních sledovaných předmětech jako nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Výuka ve všech sledovaných předmětech probíhala podle platných osnov. Tyto osnovy mají učitelé rozpracovány do tematických plánů, které jim slouží především jako časové vodítko. K datu inspekce byl v uvedených předmětech odučen odpovídající počet hodin. Probírané učivo obsahově odpovídalo osnovám a bylo v časovém souladu s tematickými plány. Malých zpoždění v některých případech si jsou vyučující vědomi a počítají s jejich vyrovnáním do konce školního roku. Ve výpočetní technice, pro kterou jsou osnovy pouze rámcové a v některých případech zastaralé, mají učitelé v tematických plánech jednotlivé celky konkretizovány a jejich obsahová náplň odpovídá budoucím potřebám absolventů v praxi.

Plnění učebních osnov je spíše nadprůměrné.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk a literatura

Navštívené hodiny jazyka českého a literatury byly věnované literatuře. Vyučovací jednotka v nejvyšším ročníku směřovala k procvičování učiva maturitních okruhů, žáci nebyli důsledně na výuku připraveni a při zkoušení prokazovali menší znalosti, na rozdíl od nižších ročníků, kde žáci při individuálním i frontálním zkoušení (písemně i ústně) dosahovali velmi dobrých výkonů, pohotově se orientovali v problematice literárního učiva včetně socio - kulturního pozadí doby a historické souvislosti s genezí literárních děl. Při zkoušení vyučující požadovali rovněž vlastní názor žáků související s literárním rozbohem. V jedné vyučovací jednotce zaujala vyučující přesvědčivý postoj k antirasistické tematice díla, aplikované na českou národnostní menšinu, která je součástí našeho multikulturního prostředí. Zejména při frontálním zkoušení žáci pohotově definovali pocity z uměleckých artefaktů a dovedli charakterizovat výstižně postavy literárních děl majíce na zřeteli orientaci v trvale platných lidských hodnotách.

Ve všech hodinách dominoval jasný, systematicky členěný výklad nového učiva v interakci učitel - žák. Velmi často byly objasňovány i metody spisovatelů a zařazování těchto do literárních směrů. Žáci vyvozovali sami podstatné znaky uměleckých směrů. Problémové otázky byly často žáky zodpovězeny, někdy průměrnými vyjadřovacími schopnostmi.

Aktualizace učiva byla založena na hledání souvislostí se současnou kulturou nebo odkazem na vhodné televizní programy, nově vydávané knihy a divadelní představení.

Kladem těchto hodin se jevila zejména čtenářská praxe některých žáků, tvořící základnu pro širší zapojení v diskusi nad uměleckým dílem, využívání tabule, nakopírovaný materiál úryvků literárních děl, s nimiž se na hodinách pracovalo, nebo sloužil pro zadání domácího úkolu. Přínosem výuky bylo rovněž propojení učiva českého jazyka a literatury s učivem jiných předmětů, zejména s občanskou naukou a dějepísem, při řešení mezilidských vztahů na základě životních situací některých literárních postav. Jedna vyučovací jednotka byla v úvodní části motivovaná úryvkem z díla probíraného autora s následným rozbohem. Tato jednotka byla důsledně ukončena shrnutím nového učiva, čímž se lišila od ostatních hodin, kde nezbyl časový prostor pro upevnění a shrnutí nového učiva.

Mezi nedostatky hodin patřila absence učebnic, i když žáci učebnice vlastní. Při zápisech na tabuli chyběly některé názvy děl a prezentace nezbytné faktografie. Za účelem přehledného a rychlého zápisu učiva vyučujícím je vhodné využívat didaktickou techniku (promítnutí zápisu). Žáci posledních ročníků byli málo motivováni, projevovali velmi slabé znalosti před blížícími se maturitními zkouškami.

Písemný projev byl kontrolován na písemných slohových pracích z jazyka českého, které naplňují učební osnovy co do obsahu a rozsahu stylistických útvarů. Předložené písemné maturitní práce nemají z velké části vypracován posudek, který vystihuje hlavní charakteristické rysy těchto prací a zdůvodňuje rovněž klasifikaci.

Vzhledem k tomu, že výuka českého jazyka a literatury se jeví jako celek s převahou kladů nad nedostatky, je tato výuka hodnocena spíše nadprůměrně.

Cizí jazyky

Navštívené hodiny cizích jazyků plnily nejen rozsah a obsah učebních osnov, ale také vytčené cíle, jež byly stanovené implicitně. Ve většině hospitovaných učebních jednotkách

byla aplikovaná metoda gramaticko - překladová, kognitivní, v menší míře metoda komunikativní.

Všechny hodiny byly organizovány v příslušném jazyce včetně pokynů vyučujících i explikace mluvnického učiva, které bylo fixováno na gramatických strukturách (přičestí minulá v přívlastku, perfektum modálních sloves v kladných i záporných větách, tvoření otázek v čase přítomném, minulém, budoucím, příslovce odvozená od přídavných jmen). Náviku těchto mluvnických struktur byla věnována zvýšená pozornost, což se promítlo ve velmi dobrých znalostech mluvnických jevů ze strany žáků. Ti pak projevovali větší jistotu a pohotovost v této oblasti než v oblasti ústního projevu běžného společenského styku a při náviku frazeologie. Pokus o humanistickou metodu, kdy žáci obhajují svůj názor na problém a jeho možné řešení, byl zaznamenán při výuce ekologického tématu v jazyce německém. Tato metoda, jakož i podrobný rozbor ekologického textu, byl náročností nad reálnými možnostmi žáků. Stejně problematické výsledky byly zaznamenány v hodině jazyka anglického, které byly způsobeny nižší uvědomělou kázní žáků a absencí učebnic angličtiny, i když vyučující se snažil alespoň nakopírovat potřebné texty.

Ve většině hodin byly procvičeny alespoň dvě základní jazykové dovednosti - poslech a čtení (diskursivní, s porozuměním).

Mezi klady navštívených hodin patří skutečnost, že téměř všechna cvičení byla zpětnovazebně prověřena. Vyučující opravovali výslovnost jak na úrovni slova, tak na úrovni suprasegmentální. Výrazným znakem všech hodin byly velmi dobré znalosti mluvnice ve všech třídách a realizovaná poslechová cvičení.

Mezi nedostatky výuky patří pasivita žáků v mluveném projevu, absence audiovizuální metody, absence naučných motivačních her a relaxačních prvků. Rovněž nejsou vyučujícími využívány možnosti jazykových výukových programů. Vyučující mají dostatečné množství známek jako podklad pro klasifikaci, ale tyto nejsou zapisovány do studijních průkazů.

Písemný projev byl kontrolován prostřednictvím písemných prací z jazyka anglického a německého, které mají charakter prověřování lexikálních, gramatických a frazeologických složek jazyka formou diktátů, doplňovacích cvičení i esejů. Vyučujícími jsou kontrolovány a adekvátně klasifikovány.

Výuku cizích jazyků hodnotíme dle pozorované skutečnosti a prokázaných znalostí žáků jako spíše nadprůměrnou.

Společenskovědní předměty

V rámci hospitací byly navštíveny vyučovací jednotky občanské nauky a dějepisu. Kromě jedné hodiny, která byla organizována metodou testování znalostí, měly ostatní hodiny klasickou výstavbu smíšeného typu, prezentovaném počátečním opakováním učiva frontálním i individuálním zkoušením téměř vždy klasifikovaným. Učivo bylo aktualizováno samostatnými pracemi žáků (referáty, aktuality).

Dialogizovaný výklad nového učiva probíhal za účasti žáků, kteří byli vedeni k vyhledávání optima v daných problémových styčných bodech probíraného tématu. Výklad byl veden v přiměřeném tempu, žáci si zapisovali hlavní myšlenky výkladu do sešitu. Vyučující ověřovali stupeň porozumění danému učivu otázkami a odpovědi žáků komentovali a rozšiřovali.

Žáci participovali aktivně nejen při výkladu, ale také při hledání klíčových slov nového učiva formou doplňování křížovky s tajenkou, což lze interpretovat jako nenásilný způsob motivace, a také v diskusích o etických hodnotách. Tyto diskuse dokládají teorii o multidisciplinárním charakteru společenskovědního vzdělávání, jehož základ tvoří soubor

poznatků z řady vědních disciplin (psychologie, etika, politologie). Výklady vyučujících byly doplněny vysvětlováním pojmů, jako generální stávka, de facto, právní, morální norma.

Mezi významná pozitiva výuky patří velmi dobré vědomosti žáků i znalosti Bible, aplikace doplňkového materiálu, využití mapy při zkoušení, vhodně zvolená citace vyučujících, zadávání domácích úkolů, využívání tabule, týmová práce žáků a zařazení motivačních her v hodinách dějepisu.

Mezi negativa výuky těchto předmětů z hlediska metodiky předmětu patří opomenutí shrnutí učiva ke stanovenému cíli a tématu. Tento nedostatek byl zjevně způsoben nedůsledným rozvržením programu výuky (opomenutí využití didaktické techniky, zpětného projektoru při promítání definic a pojmů). Problematická je rovněž absence učebnic pro občanskou nauku a strohé jednoslovné vyjadřování žáků.

Výrazná převaha pozitiv a respektování cíle výuky společenskovědních předmětů, to jest sociální a osobnostní kultivace žáků, klasifikuje výuku těchto předmětů jako nadprůměrnou.

Výpočetní technika

Výpočetní technika se ve škole vyučuje po celou dobu studia, v jednotlivých ročnících v dotaci dvě hodiny týdně. V prvním ročníku se žáci seznámí s technickými prostředky, operačním systémem a textovým editorem. Ve druhém a dalších ročnících pracují s aplikačními programy pro stavebnictví (technické výpočty) a především se naučí využívat kreslicí program Autocad 14 a částečně jeho nadstavby (Reconcad, Cadkon). Získané dovednosti využívají průběžně při práci na zadaných projektech a závěrečné maturitní práci. Toto pojetí umožňuje žákům práci s výpočetní technikou v potřebném rozsahu po celou dobu studia a připravuje je tak v duchu současných požadavků praxe. V rámci inspekce byla hospitována výuka výpočetní techniky ve všech ročnících u čtyř vyučujících.

Společným znakem všech hodin bylo výrazně činnostní pojetí a zájem i aktivita většiny žáků. Při hodinách vládla pracovní atmosféra, komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem byla dobrá. Ze zhlédnutých hodin lze usuzovat, že získávané znalosti a dovednosti odpovídají cílům výuky. Počty žáků ve skupinách umožňují samostatnou práci každého žáka u počítače.

Formy a metody práce, které učitelé používali, umožňovaly dosažení stanovených cílů výuky. Frontální výklad nového učiva, v jednom případě s využitím zpětného projektoru, byl střídán individuální prací s jednotlivými žáky či skupinami žáků. Jako podklad pro klasifikaci slouží učitelům průběžné sledování práce žáků a konkrétní výstupy ve formě výpočtů nebo výkresů.

Úroveň výuky výpočetní techniky je hodnocena jako nadprůměrná.

Odborné průpravné předměty

Při inspekci bylo vykonáno celkem jedenáct hospitací v jednotlivých hodinách nebo dvouhodinových celcích výuky těchto předmětů. Jednalo se o předměty deskriptivní geometrie, technické kreslení, mechanika, stavební mechanika, strojnictví a stavební materiály.

Ve sledovaných hodinách převažovalo klasické pojetí výuky s úvodním opakováním učiva buď frontálně, nebo individuálním zkoušením. V některých případech chybělo po této části hodiny jasné slovní ohodnocení výkonů žáků. Výklad nového učiva byl srozumitelný, logicky uspořádaný a po odborné stránce správný. Projev a vystupování učitelů bylo na dobré úrovni, pouze občas se objevilo nespisovné vyjadřování. Při výkladu se snažili o aktivizaci a motivaci žáků a většina z nich se průběžně přesvědčovala, zda žáci učivu rozumí. Vzájemná komunikace učitelů a žáků byla velmi dobrá. Hodiny technického kreslení, deskriptivní geometrie a praktických cvičení měly zcela činnostní charakter se snahou o problémovou výuku. Ve všech sledovaných předmětech měli učitelé dostatek podkladů pro klasifikaci získaných různými formami.

Kázeň, aktivita a pozornost žáků při výuce byla většinou dobrá, jejich činnost v jednotlivých hodinách různá. Pohybovala se v rozmezí prostého opisování z tabule či diktovaných poznámek až po samostatné řešení úloh za individuální pomoci učitele. Poznámkové sešity si žáci vedou ve všech předmětech, jejich úroveň je rozdílná. Pozitivním rysem všech hodin byla dobrá komunikace mezi žáky a učiteli.

V předmětech technické kreslení, deskriptivní geometrie a stavební materiály vypracovávají žáci předepsané práce ve formě výkresů nebo protokolů z laboratorních cvičení. V řadě případů mají velmi dobrou úroveň.

V navštívených hodinách využívali učitelé při výkladu i zkoušení klasických prostředků - tabule a křídly. Ve většině případů to lze považovat za adekvátní probíranému učivu, ale někdy by bylo pro výuku efektivnější použít zpětný projektor. V některých hodinách zvyšovali názornost výuky využitím učebních pomůcek, ukázek součástí apod.

Úroveň výuky odborných předmětů byla hodnocena vesměs pozitivně, celkově jako spíše nadprůměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Objektivní hodnocení z hlediska dosahovaných výsledků učení nelze pro nedostatek hodnotících nástrojů, např. testových úloh, provést. ČŠI nemá tyto nástroje v současné době k dispozici. Z pozorování při hodinách lze usuzovat, že žáci získávají vědomosti a dovednosti v odpovídajícím rozsahu, v souladu s osnovami studijních oborů. Samostatné práce žáků mají v některých případech velmi dobrou úroveň.

Chování a jednání žáků se řídí řádem školy, který obsahuje deset kapitol. V době inspekce byl ještě rozšířen o práva rodičů i žáků, aby si tito uvědomili, že demokratická společnost respektuje práva i povinnosti. Tendence k posilování humanistických tradic a rozvíjení demokratické výchovy byly zaznamenány zejména v hodinách společenskovedních předmětů. V době inspekce bylo pozorováno, že žáci se k sobě chovají ohleduplně a dodržují pravidla slušného chování.

Příprava žáků na praktický život se odehrává nejen v rovině odborných praxí, ale také možnostmi účasti na odborných seminářích zaměřených na profesní orientaci. Škola spolupracuje se Svazem stavebních inženýrů, Českou komorou architektů a inženýrů, Plynárenským a vzduchotechnickým svazem. Škola je rovněž členem Asociace středních průmyslových škol. Přednášky pro žáky, besedy i výstavy se týkají zejména akcí, jako je INVEX Brno, Aquatherm Praha, školení Střechy, exkurze Průmyslové stavby, přednáška firmy Obklady, školení Prima Cotto apod.

Rada školy zřízena není, ale ve škole pracuje sdružení rodičů pod názvem Klub rodičů. Každá třída má vlastní samosprávu, která je nápomocná vedení školy při organizačních záležitostech (maturitní plesy, maturitní zkoušky).

Nadaným žákům školy je věnována individuální péče, což přináší výsledky v podobě dobrých umístění v různých soutěžích (konverzační soutěže v cizích jazycích, matematických olympiádách, nebo v soutěži CALIDA ve výpočetní technice, která byla uspořádána při pražské výstavě FOR ARCH, kde žák školy získal první místo v rámci republiky).

Žáci školy pomáhají již tradičně zajišťovat provoz výpočetní techniky na mezinárodní akci Techfilm a při této příležitosti prokazují získané dovednosti a vědomosti z oblasti odborných předmětů.

Preventivní činnost výchovného poradenství orientuje žáky ke smysluplnému využití volného času. Žáci mají možnost rozvíjet svůj talent v deseti zájmových kroužcích, které škola organizuje. Jsou to kroužky výpočetní techniky, aplikované výpočetní techniky (PS a TZB), architektury, košíkové, fyziky, jógy, kondičního posilování, matematiky, německé konverzace. Výchova ke zdravému životnímu stylu je zajišťována četnými sportovními akcemi. Žáci školy se zúčastňují sportovních soutěží, ve kterých dosahují dobrých umístění (silový trojboj). Formativní působení v hodinách jazyka českého a literatury, občanské nauky, dějepisu a německého jazyka často zasahovalo do oblasti mezilidských vztahů, zdravého způsobu života, ochrany životního prostředí, vedlo k rozšiřování všeobecných znalostí, ale i ke zdůrazňování kontrastu při využití i zneužití technického pokroku lidstva.

Srovnávacích testů se žáci školy vloni nezúčastnili, ani testů Sondy maturant, jelikož v loňském školním roce se vzhledem k učebnímu programu pětiletého studia nematurovalo. V měsíci březnu budou vědomosti žáků testovány prostřednictvím testů Scio.

Oblast formativního působení je hodnocena jako nadprůměrná.

7 Hodnocení výchovného poradenství

Oblast výchovného poradenství má na starosti ředitel školy, který ukončil v roce 1988 kvalifikační studium a od tohoto roku je též jmenován do funkce výchovného poradce. Kromě výchovného poradce působí ve škole ještě poradce pro studijní otázky a protidrogová koordinátorka. Oba dva jsou dosud bez kvalifikačního studia. Všichni tři výchovní poradci mají osobnostní předpoklady pro výkon této funkce, neboť mají dobrý status v pedagogickém sboru, sociální citění, empatii a rovněž zájem o práci výchovného poradce.

Výchovný poradce má na starosti poradenskou, metodickou, informační činnost, koordinuje a kontroluje. Byl předložen plán činnosti, který pečlivě rozpracovává hlavní úkoly, akce, které jsou termínovány. Konzultační hodiny byly zveřejněny v době inspekční návštěvy. Základní činností výchovného poradce je prevence, tj. předcházení socio-patologickým jevům. Žákům jsou doporučovány zájmové kroužky při MDDM v Hradci Králové, nebo nabídka dostatečného množství zájmových školních kroužků, kde se soustřeďují zejména talentovaní žáci školy. Výchovný poradce iniciuje pohovor se všemi žáky, kteří v prvním ročníku neprospívají a kteří chtějí změnit studijní obor, nebo školu.

V oblasti poradenské činnosti výchovný poradce poskytuje metodickou pomoc třídním učitelům při zavádění žákovské dokumentace a získávání nových poznatků o žácích, poskytuje individuální konzultace žákům i jejich rodičům, analyzuje příčiny prospěchových problémů a hledá způsoby jejich řešení, v rámci porad koordinuje činnost třídních učitelů. Koordinuje řešení problémů rodina-žák-škola.

Výsledkem koordinační činnosti výchovného poradce je rovněž vyhotovení seznamu žáků s poruchami učení pro jednotlivé třídní učitele. V současné době navštěvuje školu 11 dyslektiků. Byly vydány pokyny týkající se klasifikace těchto žáků. Těmto žákům po

souhlasu rodičů je doporučována návštěva PPP v Hradci Králové. V letošním školním roce nenavštěvují školu žáci ze znevýhodňujícího sociálního prostředí, mající navíc problémy s plněním učebních povinností, jak tomu bylo v minulosti, kdy tito žáci rovněž kontaktovali PPP v Hradci Králové.

Výchovný poradce pro studijní otázky poskytuje objektivní a pravdivé informace žákům o obsahu a organizaci studia, jeho požadavcích a profesionálním vyústění. Podobně jako ostatní vyučující zaměřuje pozornost na profesionální orientaci žáků ve vyučovacím procesu, zajišťuje návštěvy výstav stavebních materiálů a besed o tradičních i novodobých stavebních materiálech, zajišťuje odborné semináře týkající se stavebních technologií.

Informuje žáky o možnostech dalšího studia na VOŠ nebo vysokých školách. Informace předává osobně žákům v době konzultací, nebo prostřednictvím nástěnky, která je umístěná na chodbě druhého podlaží. Rodičům jsou podávány informace o dalších možnostech studia na rodičovských schůzkách, kde jsou předkládány aktualizované seznamy škol včetně výše školného. V průměru má zájem pokračovat ve studiu asi 80%-90% žáků, přijato ke studiu bývá 50%-60%. Poradce pro studium každoročně navštěvuje veletrh nabídek vysokých škol v Brně Gaudeamus. Získané informace předává bezprostředně žákům. Žáci mají možnost ve dnech otevřených dveří navštívit stavební fakulty v Brně i v Praze.

Protidrogová koordinátorka má vypracovaný program primární protidrogové prevence, který plánuje jednotlivé akce, jež jsou rozvrženy do jednotlivých měsíců. Jsou to především besedy a přednášky v rámci Týdne pro duševní zdraví (Den otevřených dveří, HIV-AIDS, práce v Relaxu, Drogy na školách, setkání s R. Johnem, nadporučíkem Molnárem o problematice drog a násilných trestných činech mladistvých, setkání s doc. MUDr. Bártou, CSc.). Kromě besed a setkání se uskutečňují písemné ankety. Někteří žáci jsou proškoleni v Peer programu, aby mohli upozorňovat své spolužáky na nebezpečí drogových závislostí. Během výuky v předmětech, jejichž učivo je v korelaci s výchovným zaměřením, se promítají videokazety s protidrogovou tematikou.

Činnost výchovných poradců je hodnocena nadprůměrně.

ZÁVĚRY

Při inspekci bylo zjištěno, že v přijímacím řízení pro školní rok 1998/99 bylo do všech prvních ročníků přijato více než 30 žáků (třídy S1A, S1B, S1C a Z1 - vždy 32 žáků). To je v rozporu s § 14, odst. 3 vyhl. č. 354/1991 Sb., o středních školách, v platném znění.

Na základě zjištěných skutečností a informací získaných v průběhu konání inspekce vymezujeme tyto základní klady a nedostatky:

Klady:

- kvalitní materiálně technické podmínky výuky,
- čistota, pořádek a esteticky příjemné prostředí školy (kromě suterénních šaten),
- dobrá bezprostřední vzájemná komunikace mezi žáky a vyučujícími,
- slušné vystupování žáků, kázeň a pozornost při výuce,

- náročnost požadavků vyučujících,
- uvědomělé formativní působení školy na žáky.

Nedostatky:

- absence učebnic v některých předmětech,
- zanedbaný stav školních šaten,
- pouze pětiminutové přestávky zařazené od třetí vyučovací hodiny,
- absence pedagogického vzdělání u některých učitelů výpočetní techniky.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- obohatit sbírku pomůcek pro výuku anglického jazyka,
- rozšířit metody výuky cizích jazyků,
- ve větší míře využívat při výuce didaktickou techniku,
- snažit se vyvarovat výuce náročných předmětů v odpoledních hodinách,
- zvážit nezbytnost pětiminutových přestávek,
- maturitní okruhy z cizích jazyků rozšířit o specifické učivo oboru,
- na obalu písemných maturitních prací z jazyka českého vyplňovat posudek,
- zvýšit hospitační činnost vedoucích pracovníků školy.

razítko

Podpisy inspektorů:

Miloslav Jirsa v. r.

Dana Janulíková v. r.

V Hradci Králové dne 19. dubna 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne 20. dubna 1999

razítko

Podpis ředitele školy

Pelikán v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	14. května 1999	091 328/99-3013
Školský úřad:	14. května 1999	091 326/99-3013

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly vzneseny.